

Svar på motion nr 10-2024 Uppdatera resepolitiken i Region Västerbotten och välj bioflygbränsle som standard vid flygresor

Det totala antalet resor behöver minska. Regionfullmäktiges beslut om att minska resandet med 15 % måste vi uppnå. Vi kan inte säga att vi till fullo nyttjar de positivalärdomar vi tog från pandemin då vi i nästan två år klarade av att i stort sett inte resa alls. Med minskade antalet resor sparar vi både på miljön och ekonomin.

Region Västerbottens riktlinje för möten och tjänsteresor tar hänsyn till flera aspekter för planering och genomförande. Möten och tjänsteresor ska genomföras på ett resurs- och kostnadseffektivt sätt, de ska minimera miljö- och klimatpåverkan samt bidra till en trygg arbetsmiljö. En förändring i riktlinjen behöver alltså vara acceptabel för samtliga områden. Att göra flyget likvärdigt andra trafikslag skulle inte bidra till att minimera miljö- och klimatpåverkan, som regionfullmäktige har tagit beslut om.

I gällande riktlinje står att kollektivtrafik som buss eller tåg är första alternativ för en längre resa, men flyg bokas om buss eller tåg inte är ett alternativ utifrån den aktuella resans förutsättningar. Detta har bedömts vara acceptabelt ur ekonomisk, arbetsmiljömässig och miljö- och klimatsynpunkt. Hänsyn är tagen till regionens geografiska placering samt den begränsade tillgången till mer hållbara färdvägar.

Under 2023 genomförde regionen ungefär 14 000 resor med flyg och nästan 5 000 resor med tåg. Med nuvarande skrivning i riktlinjen sker ett stort antal flygresor, även till destinationer som går att nå med tåg eller buss. Av de 5000 tågresor som gjordes är även korta resor inräknade. Det är alltså väldigt få längre tågresor som görs, i förhållande till flygresor.

Flyg har en långt högre klimatpåverkan per personkilometer än tåg och buss, även när biodrivmedel för flyg används. Flyg kan därför inte anses vara ett likvärdigt alternativ till tåg och buss ur klimatsynpunkt. Även om vi använder biodrivmedel på de resor där vi använder flyg så behöver det totala resandet med flyg minska för att regionen ska ha möjlighet att nå upp till inriktningsmålet i Miljö- och klimatstrategin.

Regionen har ett långsiktigt inriktningsmål i Miljö- och klimatstrategin som säger att vi ska minska vår totala klimatpåverkan med minst 60% till år 2030 och vara klimatneutrala år 2045. Uppföljning av inriktningsmålet visar att utsläppen från regionens tjänsteresor motsvarar drygt 2 400 tonCO₂e, varav utsläppet från flyget är cirka 2 000 tonCO₂e. Flyget utgör alltså idag den övervägande delen av klimatutsläppen från regionens tjänsteresor, närmare 80%.

Regionen har avtal med flera flygbolag. Några av flygbolagen, men inte alla, har erbjudande om att välja biobränsle vid flygbokningar. Drygt hälften av regionens flygresor sker med SAS. SAS erbjuder en speciell biljettyp där priset inkluderar kostnaden för ca 50% biobränsle. Men fakta är att endast 0,6% av allt inrikesflyg flögs på biobränsle under 2021, enligt Energimyndigheten. Detta beror framförallt på att tillgången inte finns.

Att kompensera flygresan med köp av biobränsle är en åtgärd som marginellt minskar regionens utsläpp från tjänsteresor. Flygresan orsakar dock fortfarande ett utsläpp som är långt större än andra färdmedelsalternativ som buss eller tåg. Dessutom kan en övergång inte göras fullt ut i dagsläget då alla flygbolag inte erbjuder tjänsten. Klimatnyttan och kostnaden av att som standard koppla inköp av hållbart flygbiobränsle till biljetten vid flygresor bör ställas i relation till andra

alternativa åtgärder som ger god klimatnytta per krona och som tar hänsyn till samtliga aspekter i riktlinjen. Vi vill bedriva en effektiv klimatpolitik. Ledningsstaben har för avsikt att genomföra ett sådant analysarbete under hösten.

Förslag till beslut:

Att avslå att-sats 1

Att anse att-sats 2 besvarad